

2021-09-24

i.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: anneli.giorgi@regeringskansliet.se

Ert dnr: I2021/01321

Handläggare: Mattias Andersson

Svensk Kollektivtrafiks remissvar avseende Betänkandet Kontroller på väg (SOU 2021:31)

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Ett normalår görs mer än 1,7 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 99 % av landets busstrafik och 88 % av landets persontågstrafik. Kollektivtrafiken leder i dag arbetet mot ett fossilfritt transportsystem. Den upphandlade busstrafiken drivs i dag till över 92 procent av förnybara drivmedel eller el. Spårvagns- och tunnelbanetrafiken drivs helt med el och tågtrafiken drivs nästan helt med el. Våra medlemmar ansvarar också helt eller delvis för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts.

Remissynpunkter

Betänkande lämnar förslag för att skapa effektivare kontroller och ett sanktionssystem som får fler inom yrkestrafiken på väg att följa reglerna på området. Det övergripande syftet är att främja brottsbekämpningen och trafiksäkerheten samt åstadkomma en god social situation för förare och en sund konkurrens inom yrkestrafiken på väg. Förslagen centreras kring fyra huvudfrågor; en samlad organisation och åtgärder för en effektiv kontroll av yrkestrafiken. Sanktionsväxling inom yrkestrafikområdet. Sällningsprov för narkotika i trafiken samt trafiksäkerhetskontroller som utför nykterhetskontroller. Sammanfattningsvis tillstyrker Svensk Kollektivtrafik förslagen men

En samlad organisation och åtgärder för en effektiv kontroll av yrkestrafiken

Det är bra med den funktion som föreslås att inrättas inom Polismyndigheten. En samlad verksamhet kommer att gynna trafiksäkerhetsarbetet inom myndigheten. Det krävs också att frågan får hög prioritet vad gäller resurser och medelstildelning. Det är dock viktigt att samverkan och samordning sker och förbättras med övriga berörda myndigheter som tex Transportstyrelsen som har en nyckelroll vad gäller tex registerhållning och tillsynsverksamheten mot

yrkestrafiken, men även med Skattemyndigheten och Trafikverket. En fråga vi vill lyfta i detta sammanhang är att staten måste ompröva sitt beslut att inte tillåta överföring av personuppgifter digitalt (på fil) från myndigheter till tex parter som har ett beställansvar eller arbetsgivaransvar och därmed är i behov att kunna på ett rationellt sätt (dvs inte med hjälp av papper och penna, fax och fysiska brevfrändelser) kunna kontrollera att anställda och uppdragstagare fortsatt har körkort, taxiförarlegitimation, yrkeskompetensbevis, trafiktillstånd, uppfyllt sina förpliktelser mot det allmänna genom att betala skatter och avgifter etc. Statens ställningstagande att en personuppgift på ett fysiskt papper kan lämnas ut men inte motsvarande information i en fil måste omprövas. Detta synsätt skapar höga merkostnader, skapar onödig administration samt försvårar kraftigt den tillsyn och kontroll som uppdragsgivare genomför. Skulle synsättet förändras skulle det både avlasta myndigheternas tillsynsarbete och ger ett extra lager av kontroll och därigenom skapar mindre incitament att fuska vilket gynnar både medborgare/resenärer, staten och uppdragsgivarna.

Vi delar utredningens bedömning rörande behovet av en fullständig översyn av förordningen (1994:1297) om vilotider vid vissa vägtransporter inom landet är en förutsättning för en effektivare kontrollverksamhet, i synnerhet vad gäller den personliga tidboken. Det är inte rimligt att olika vägtransporttyper i olika färdmedel har så olika former för kontroll och regelefterlevnad. Vad gäller taxiförare bör övervägas om "tidboken" kan kopplas till systemet med taxameter och redovisningscentraler, så att inte nya system behöver byggas upp. Det grundläggande kravet är så klart att både förarlegitimation och tidredovisningssystem är digitala, certifierade och omöjliga att påverka för tredje part. En sådan utredning bör tillsättas skyndsamt för att stävja fusk inom branschen, vilket skulle både gynna de verksamheter som försöker bedriva en sund verksamhet, skattekollektivet och även öka säkerhet- och trygghet för resenärer.

Sanktionsväxling inom yrkestrafikområdet.

Det är bra att färre kan smita undan sanktion, och det påverkar sannolikt positivt strävan att osund konkurrens och social dumpning. Det bör finnas utrymme att genomföra ytterligare sanktionsväxlingar vid ett senare tillfälle när de föreslagna utvärderats och mer erfarenheter skapats.

Sållningsprov för narkotika i trafiken, det vill säga ett rutinmässigt prov utan krav på misstanke om brott.

Det är rimligt att sådana möjligheter införs. Varför vi inte har något att invända emot förslaget.

Trafiksäkerhetskontrollanter som utför nykterhetskontroller

Enligt Trafikverkets statistik för 2020 omkom 28% av alla omkomna i trafiken i drogrelaterade olyckor. Det är dessutom en ökande andel. Det är därför mycket viktigt att både vanliga förare och yrkesförare förstår att samhället ser allvarligt på detta och att kontrollerna intensifieras.

Vi delar utredningens syn att trafiksäkerhetskontrollanter skulle bli tandlösa, då de skulle tilldelas ungefär samma svaga befogenheter som getts i lag till biljettkontrollanter idag, vilket är ett exempel på hur lagar och funktioner införs

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

som egentligen är helt tandlösa mot de som uppenbart vill fuska och som redan i övrigt gjort insteg på brottets bana. Det är därför viktigt att staten hittar andra lösningar inom polismyndigheten för att ändå sätta fokus på denna viktiga fråga kring nykterhetskontroll. Vi hoppas att departementet i och med sin insikt rörande trafiksäkerhetskontrollanter även skyndsamt återkommer med ett förslag för att förbättra för persontrafikens intäktssäkrande verksamhet biljettkontrollverksamheten.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

Johan Wadman
VD